

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologiæ Polemicæ Universæ

Pichler, Vitus

Augustæ Vindellicorum, Anno MDCCXIII.

§. 1. De Natura, varietate, & auctoritate Conciliorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39374

16. Idem probatur ex Concilijs.

17. Et ex ratione.

18. Diluuntur, qua opponuntur ex Scriptura.

19. Quae ex Concilijs, Pisano, Constantiensi, & Basileensi.

20. Ac ex historia Ecclesiastica.

21. 22. Et demum, qua ex ratione.

S. I.

De natura, varietate, & auctoritate Conciliorum.

1. Sciendum 1. Nomine Concilij in Ecclesia ferè idem significari, quod in Regnis Politicis significatur per Comititia. Quod autem Latine vocatur Concilium, Graecè appellatur Synodus vel Synedrion. Porro Concilium sic definiti potest: est legitimus conventus Praesulum Ecclesiasticorum ad majora fidei & Religionis finienda negotia, v. g. ad damnandas haereses, tollenda schismata, sancendum bellum contra Paganos & Ecclesiae hostes, reformandos mores fidelium, ferendas Leges &c. 2. praecipuam Concilij divisionem esse in Generale & Particulare: Generale, quod etiam dici solet Universale, & Oecumenicum, est, quod celebratur nomine totius Ecclesiae, ad quod omnes totius Orbis Episcopi vocantur, qui commodè vocari & expectari possunt, etiamsi non teneantur omnes comparere, qui scilicet legitime sunt impediti: modò tamen se sistant insignis aliqua multitudo, vel ex singulis Nationibus, vel saltem ex duabus praecipuis Mundi partibus, Oriente & Occidente, uti docet antiqua Ecclesiae praxis. Particulare subdividitur in Nationale, Provinciale, & Dioecesanum. Nationale est, in quo Archiepiscopi & Episco-

pi alicujus integre Nationis v. g. Germanicae, Gallicae &c. sub uno Patriarcha vel Primace congregantur. Provinciale, in quo plures Episcopi cum & sub suo Archiepiscopo conveniunt. Dioecesanum, quod frequentius dicitur Synodus, in quo conveniunt Parochi cum & sub Episcopo suo. Nobis sermo erit de Concilijs Generalibus; Particulare enim sicut ingens reperitur copia, ita parva pro Universali Ecclesia est auctoritas, nisi quatenus à summo Pontifice approbata fuerint.

Dico 1. Ad hoc, ut aliquod Concilium Generale sit legitimum, requiruntur 1. ut sit convocatum à summo Pontifice. 2. ut dirigatur ab eodem, vel per se per suos Legatos praesidente. 3. Potest tamen utrumque suppleri per subsequentem approbationem summi Pontificis, sine qua approbatione vel tacita vel expressa Concilium nullius est auctoritatis. 4. ut omnes Episcopi Dioecesim habentes, quantum fieri potest, convocentur, ita ut nullus excludatur positive, nisi sit excommunicatus. Assertio quadrimembris

Probatur quoad primum. Ut Concilium sit legitimum, debet esse legitima auctoritate congregatum: ergo de-

debet convocari ab habente potestatem. Sed potestatem in Episcopos & universos fideles nemo habet, nisi summus Pontifex, ut supra satis ostensum: ergo. Confirmatur: congregare oves spectat ad Pastorem: atqui solus Romanus Pontifex est Pastor universalis, ceteri fideles omnes, etiam Episcopi & Imperatores, sunt oves: ergo. Audi declarationem Concilij Chalcedon. actione 1. pag. 4. edit. Colon. 1606. *Papa Urbis Romæ, inquit, quæ est caput omnium Ecclesiarum, præcipit, ut Dioscorus Alexandrinorum Archiepiscopus non sedeat in Concilio &c. quia, cum personam iudicandi non haberet, præsumpsit, & Synodum ausus est facere sine autoritate Sedis Apostolica, quod nunquam licuit, nunquam factum est.* His tamen non obstantibus potest summus Pontifex ex iusta causa potestatem convocandi Concilium delegare alijs, etiam Sæcularibus. Uel factum jam sæpius est, dum initio Ecclesiæ totum Dominium temporale erat penes Imperatores, quos proinde rogant Pontifices, ut suis sumptibus, qui profus ingentes requirebantur, convocarent Episcopos ex remotis terris, & simul aliquam urbem concederent. Item convocare Concilium possunt Cardinales & Episcopi casu, quo plures se gerunt pro Pontifice Romano, & tunc Concilium taliter congregatum poterit declarare, quisnam sit verus Pontifex, vel depositis litigantibus novum eligere: quo electo poterit procedi etiam ad alias fidei controversias definiendas, si opus sit. Idem dicendum est de casu, quo

R. P. Pichler Theol. Polemica.

Pontifex legitimus incideret in apertam hæresim, & in ea contumaciter persisteret; tunc enim Concilium à Cardinalibus vel Episcopis convocatum posset ferre sententiam declaratoriam criminis in Pontificem, ob quod censeretur Pontificatu esse privatus ab ipso Christo. Ita enim exigit necessitas Ecclesiæ, & providentia Christi, ut nempe Ecclesia semper habeat medium sibi providendi & constituendi legitimum Caput.

Prob. quoad 2. membrum: quia 5. decet, ut Pastor ovibus, & pater præsideat filijs, atque ut isti nihil decernere & definire possint sine ipsius directione, aut saltem consensu & approbatione: sed Papa est Pastor & Pater Universalis, ceteri omnes respectu ipsius sunt oves & filij, etiam Imperatores, Reges, & Episcopi, seu seorsim seu collectim spectati. Confirmatur 1. ex perpetua praxi Ecclesiæ, & exemplo ipsius etiam Apostoli S. Petri, qui fuit Præses Concilij Apostolici Act. 15. ubi primus sententiam dixit, & causam decidit. Circa II. & V. Synodum Generalem posset esse dubium; quod tamen ita solvitur. In II. præsedit Papa Romæ; licet enim vocetur Concilium Constantinopolitanum, tamen partim Constantinopoli conjunctis animis & sententijs Episcoporum tam Orientalium quam Occidentalium celebratum est. Synodum V. seu Constantinopolitanam II. cui quidem Pontifex nec per se nec per Legatos aderat, tamen postea approbavit, & sic defectum præsentis supplevit: id quod etiam de II. seu de Synodo Constanti-

Z z z

no-

nopolitana I. dici potest. Confirm.
2. Concilium Generale debet repræsentare totam Ecclesiam: sed sine Capite præsentate & dirigente non repræsentat totam Ecclesiam: ergo.

4. Prob. quoad 3. Ideo requiritur convocatio & præsentia Papalis, quia sine consensu Papæ tanquam Pastoris nihil possunt legitime decernere omnes & filij: sed iste consensus Papæ accedit per approbationem & ratificationem Papæ: ergo; quod enim quis ratum habet, & approbat, censetur ipse fecisse. Unde si approbatio & ratificatio Pontificis fiat Concilio adhuc sedente, legitur ipsum Concilium, & suppletur defectus convocationis & præsentia Papalis: si verò fiat Concilio jam dissoluto, tunc decreta Concilij acquirunt vim suam, & definitiones suam infallibilitatem quoad nos, vel omnia, vel aliqua, prout scilicet ratificaverit & confirmaverit Pontifex vel in totum vel in partem.

5. Prob. quoad 4. Concilium Generale tangit omnes Christiani Orbis partes: ergo æquum est, ut ex omnibus Christianis Orbis partibus advocentur animarum Pastores omnes, & nullus excludatur. Si autem aliqui venire non possint, aut cum ijs dispensetur ex justa causa, vel etiam culpabiliter non compareant, Concilium non redditur illegitimum propterea, sicut nec Comitia Imperij per quorundam absentiam: non enim numerus Episcoporum facit Concilium Generale, sed jus comparandi omnibus factum. Sed notandum est, solos Episcopos de jure esse vocandos (ex consuetudine & privile-

gio etiam Cardinales non Episcopi, quidam Abbates, & Generales Ordinum vocantur) tanquam *Judices*, qui jus habeant suffragij ferendi. Ratio est, quia ferre suffragium de doctrina, quam credere, & leges, quas alij teneantur sequi, officium proprium Pastorum est, requirens jurisdictionem spiritualem & externam, vi cujus inobedientes possint compelli: soli autem Episcopi de jure sunt tales Pastores. Confirmatur id ipsum ex praxi perpetua Ecclesie, *Theologi*, qui vocantur ad Concilium, non sunt *Judices*, nec ferunt suffragium, sed tantum adhibentur tanquam Consilij ad consultandum & disputandum. Multò minus *Laici*, partim propter imperitiam, partim & præcipue propter defectum jurisdictionis spiritualis. Hinc *Principes Sæculares*, & eorum *Legati* non habent jus suffragij; sed tantum assistunt Concilij tanquam Defensores & Executores. Unde soli Episcopi, & qui jus suffragij obtinuerunt, hoc modo subscribunt: *definiens subscripsi*, ceteri vel non subscribunt, vel sic: *consentiens subscripsi*.

Si cupis in SS. Litteris videre modum & formulam celebrandi Concilium, lege c. 15. in Actis Apostolorum. Ibi initio proponitur quæstio, de qua lis fuit orta & controversia inter Apostolos & Fideles, an videlicet ex *Gentilismo* *conversos oporteat circumcidi*, & *præcipere eis servare Legem Moysi*? (*convenerunt quoque Apostoli, & Seniores* (Presbyteri) *videre de verbo hoc*. En! Apostoli & Presbyteri, non verò Laici, convenerunt ad decidendam hanc quæstionem. *Cum autem magna conquisi-*

tio fieret. En! accuratè discutitur & examinatur causa tam ab Apostolis quàm à Senioribus seu Presbyteris. *Surgens Petrus dixit ad eos.* En! Petrus tanquam Præses Concilij sententiam dixit primus, Christianis nimirum non esse imponendum jugum Legis Mosaicæ. *Tacuit autem omnis multitudo, & audiebat Barnabam & Paulum narrantes &c.* Et postquam tacuerunt, respondit Jacobus &c. conformans se sententiæ Petri. En! populus omnino tacuit, & soli Apostoli locuti sunt, cum esset peruentum ad sententiam definitivam; licet Presbyteros (non verò populum) prius admiserint ad consultandum, ad discussionem & inquisitionem veritatis. *Tunc placuit Apostolis & Senioribus cum omni Ecclesia eligere viros &c.* En! sententiæ Apostolorum acquiescunt Seniores & tota Ecclesia, & juvant ad executionem illius, nempe ad promulgandum & intimandum alijs quoque Concilij decretum, quod erat hujusmodi: *Videtur est Spiritui Sancto & nobis nihil ultra imponere vobis oneris &c.*

7. Porro Concilia Generalia legitima, seu à Romano Pontifice approbata, & ab Universali Ecclesia recepta, post tempora Apostolorum numerantur 18. scilicet 1. Nicanum I. 2. Constantinopolitanum I. 3. Ephesinum. 4. Chalcedonense. 5. Constantinopolitanum II. 6. Constantinopolitanum III. 7. Nicanum II. 8. Constantinopolitanum IV. 9. Lateranense I. 10. Lateranense II. 11. Lateranense III. 12. Lateranense IV. 13. Lugdunense I. 14. Lugdunense II. 15.

Viennense in Gallijs. 16. Florentinum. 17. Lateranense V. 18. Tridentinum. Prima octo ex istis Concilijs approbata à Pontificibus, & ab omnibus Catholicis recepta esse, constat ex *can. sancta octo dist. 16.* De decem sequentibus patet ex eo, quia illis præfuit Pontifex vel per se, vel per suos Legatos. Tridentinum specialiter insuper confirmavit Pius IV.

Illegitima, seu nec unita cum Capite, nec ab eo postmodum approbata, vel omnino reprobata, nec ab Universali Ecclesia recepta, adeoque nullius auctoritatis sunt septem, 1. Antiochenum. 2. Mediolanense. 3. Ariminense. 4. Ephesinum II. 5. Constantinopolitanum sub Leone Isaurico Imperatore. 6. Constantinopolitanum sub Constantino Copronymo Imp. 7. Pisanum sub Imperatore Maximiliano I. anno 1510.

Partim Legitima, partim Illegitima, seu ex parte solum approbata & recepta, sunt sex, & unum dubium. 1. Sardicense. 2. Sirmiese. 3. Quinisextum, alio nomine Trullanum. 4. Francofordiense. 5. Constantiense. 6. Basileense. Denique *dubium* censetur esse Pisanum anno 1409. tempore schismatis, Gregorio XII. & Benedicto XIII. simul pro vero Papa se gerentibus. Hæc sunt Concilia, quæ fuere, vel saltem dicta sunt *Oecumenica*, seu Generalia. Ex *Particularibus* approbata & recepta ex parte sunt Cæsariense, Laodicenum, Gangrense, Chartaginense III. & IV. Milevitanum I. & II. Arausicanum I. & II. Wormatiense I. & II. ut videre est apud Carranzam, &

Cabassutium. Concilia generalia quo principaliter in ijs actum sit, sequens
 Ideo & tempore habita sunt, quantò tabula exhibet.
 Patrum numerò celebrata, & quid

Concilia Generalia Legitima.

Locus.	Tempus.	Patres.	Acta.
I. NICENUM, sive habitum in Urbe Nicaea: cuius appendix fuit SARDICENSE post aliquot annos habitum.	Anno Christi 327. Papà Sylvestro, & Imperatore Constantino Magno.	Num. 318. Praesidentibus Hosio, Vitalo, & Vincentio Legatis Papae, quorum primus fuit Episcopus, ceteri duo Presbyteri tantum.	Damnata est heresis Arij, qui Christo negabat Divinitatem, & compositum est Symbolum Nicanum.
II. CONSTANTINOPOLITANUM, Partim Constanti-nopoli in Oriente, partim Roma in Occidente celebra-tum.	An. 381. circiter, Papà Damaso, Imperatore Theodosio Seniore.	Catholici 150. Macedoniani, seu Semi-Ariani 36. Nec Papa per se, nec per Legatos praesidebat, confirma-vit tamen quoad res fidei.	Damnata est heresis Macedonij, qui negabat Divinitatem Spiritui Sancto, & confirmata Synodus Nicaena.
III. EPHESINUM, seu Ephesi, Asiae Minoris Metropoli, habitum.	Anno 430. circiter, Papà Celestino, Imperatore Theodosio Juniore, & Valentiniano III.	200. Presidente Cyrillo Alexandrino Archiepiscopo, & aliis Papae Legatis.	Damnata est heresis Nestorij, qui duas in Christo personas ad-mittebat, & ideo B. Virginem non Deiparam, sed Christiparam solum dici volebat, eo quod solum humanam Christi personam genuisset. Contra quem errorem in Salutatione Angelica addita sunt haec verba: Mater Dei ora &c.
			IV. CHAL-

Locus.	Tempus.	Patres.	Acta.
IV. CHALCEDONENSE, dictum ab Urbe Chalcedone in Bithyria, ubi celebratum est.	An. 451. circiter, Papâ Leone Magno, Imperatore Marciano.	630. Presidentibus Legatis Papa Leonis, qui illud etiam confirmavit, sed solum circa res fidei.	Damnata est heresis Eutychetis & Dioscori, qui unam tantum Naturam in Christo admittebant.
V. CONSTANTINOPOLITANUM II.	An. 553. circiter, Papâ Vigilio, Imperatore Justiniano.	165. juxta alios vero 255. Papam presedit per se, nec per Legatos, approbavit tamen per Epistolam.	Damnata est heresis Origenis, & tria Capita Theodori, Theodoret, & Iba Episcoporum, non illorum persona.
VI. CONSTANTINOPOLITANUM III. cujus appendix dicitur Synodus Trullana, vel etiam Quini-Sexta.	An. 680. circiter, Papâ Agathone, Imperatore Constantino IV.	289. circiter, presidentibus Petro & Georgio Presbyteris, & Joanne Diacono, Papa Legatis.	Damnata est heresis Monothelitarum, qui unam tantum in Christo voluntatem esse dicebant.
VII. NICANUM II.	An. 781. circiter, Papâ Adriano, Imperatore Constantino & Irene ejus matre.	350. presidentibus Petro Archiepiscopo & Petro Abbate, Legatis Patrum.	Damnata est heresis Iconoclastarum, Leonis Isaurici & Constantini Copronymi Imperatorum, qui sacras Christi & Sanctorum imagines omni honore spoliabant.
VIII. CONSTANTINOPOLITANUM IV.	An. 869. circiter, Papâ Adriano II. Imperatore Basilio.	102. Presidentibus Legatis Pontificis.	Photius Patriarcha Constantinopolitanus, per vim intrusus, rejectus est, & restitutus Ignatius Iconomachi denuo damnatus.

Locus.	Tempus.	Patres	Acta.
IX. LATERA- NENSE I. sic di- ctum à Palatio Lateranensi Romæ.	An 1122. circiter. Papâ Calistò II. Im- peratore Henrico V.	300. & amplius presidente ipso Pa- pâ per se.	Pro Pace inter Ec- clesiam, & Imperium. Item de bello contra Saracenos ad recupere- randam Terram san- ctam.
X. LATERA- NENSE II.	An 1139. Papâ Innocentiò II. Im- peratore Lothario II. vel sub Rege Romano Conrado.	Circiter 1000. Pre- sidente ipso Papâ per se.	Contra Antipapas A- nacletum, & Victo- rem. Pro Jure Cleri, & reformatione Mo- rum.
XI. LATERA- NENSE III.	An. 1179. circi- ter, Papâ Ale- xandro III. Impe- ratore Friderico, I.	Circiter 300. Pra- sidente Papa per se.	Damnati sunt Catha- ri, quos aliqui vocant Waldenses, & Albi- genses, hæretici. Mul- ta quoque statuta sunt pro electione Papa, & reformatione Morum.
XII. LATERA- NENSE IV.	An. 1215. Papâ Innocentiò III. Im- peratore Friderico, II.	Episcopi plusquam 400. Prelati mi- nores circiter 800. presidente Papâ per se.	Contra hæreses Albi- gensium, & errores Joachimi Abbatis. I- tem de pace inter Christianos, & pro recupératione Terra sanctæ.
XIII. LUGDU- NENSE I. dicitur ab urbe Lugduno in Gallia.	An 1245. Papâ Innocentiò IV. Im- peratore Friderico II.	140. Presidente ipso Pontifice per se ipsum.	Excommunicatus & depositus est Impe- rator Fridericus II. seu Barbarossa, Pa- pa rebellis & decreta Expediitio in Palesti- nam.

Locus.	Tempus.	Patres.	Acta.
XIV. LUGDUNENSE II.	An 1274. Papa Gregoriò. X. Imperatore Rudolpho.	Fere 1000. ex quibus Episcopi 500. presidente iterum ipso Papa.	Damnata haeresis Graecorum, qui dicunt Spiritum S. non procedere à Filio, sed à solo Patre. Facta quoque unio cum Graecis, quorum Imper. Michaël Palaeologus ipsemet erat praesens. Simul actum de recuperanda Palaestina.
XV. VIENNENSE dictum ab urbe Vienna in Gallijs.	An 1311. Papa Clemente V. Imperatore Henrico VII. Ab hoc Papa sunt illae Constitutiones, quae vocantur in Fure Canonico Clementinae.	Circiter 300. Episcopi presidente iterum Papa.	Damnata haereses Beguardorum, Beguinorum, & Fratriculorum. Extinctus ordo Templariorum (sic dictorum, quia Hierosolymis habitabant juxta templum) ob varia scelera. Actum rursus est de Expeditione in Terram sanctam.
XVI. FLORINTINUM, Florentie in Italia habitum, Ferraria inchoatum.	An 1438. inchoatum Ferraria, Papa Eugenio IV. Imperatore Alberto.	Subscripserunt 141 alij multi prius discesserant. praesedit ipse Pontifex.	Contra errores Graecorum, quorum Imperator Joannes Paleologus praesens erat. Facta unio Graecorum & Armenorum cum Latinis, sed illi post reditum in Graeciam ad pristinos errores redierunt.

Locus.	Tempus.	Patres.	Acta.
XVII. LATERA- NENSE V.	Inchoatum 1512. sub Julio II. & abso- lutum anno 1517. sub Leone X. Imper. Maximiliano I.	114. presidente ip- so Papa.	Ad tollendam schis- ma, propagatum per Concilium Pisanum. Decretam in eo Expe- ditionem contra Tur- cas impediuit seditio Lutheri.
XVIII. TRIDEN- TINUM, Triden- ti in Germania cap- sum, Bononia con- tinuatum, & Tri- dentis absolutum.	Inchoatum 1545. Papâ Paulo III. continuatum sub Julio III. Mar- cello II. & Paulo IV. finitum 1563. sub Pio IV. Impera- tore Carolo V. & Fer- dinando I.	Subscripti 255. Multi non po- terant expecta- re finem Concilij, quod duravit per 18. annos, presi- dentibus Legatis Papa, non tamen semper iisdem.	Damnati Lutherani & Sacramentarij, a- liique Secularij. Re- formati mores, pra- sertim in Clero, qui erant valde corrupti. In nullo alio Concilio tam multi fidei arti- culi adeo clarè eluci- dati, & morum dis- ciplina tam sedulo in- staurata est, quam in Tridentino.

Concilia Generalia Illegitima.

I. ANTIOCH- NUM.	An. 345. Papâ Ju- lio I. Imper. Con- stantio Ariano.	Circiter 90.	Damnatus est inique Athanasius, & via ad e- versionem Concilij Niceni I. attentatâ patefacta.
II. MEDIOLA- NENSE.	An. 354. Papâ Liberio. Imper. eo- dem Constantio.	Circiter 300.	Oblique damnata est fides Catholica.
III. ARIMINEN- SE. non illud, quod sub Liberio Papa anno 359. habitum est.	An. 363. juxta alios 373. Papâ Damaso. Amp. eo- dem Constantio.	Circiter 600.	Sublatum est de Sym- bolo Nomen Homousi- os, hoc est, Consubstan- tialis, partim ex erro- re Lingua, partim per fraudem Arianorum.

Locus.	Tempus.	Patres.	Acta.
IV. EPHESINUM II. quod merito vo- catum est Latrocini- um, quia omnia acta sunt vi.	An. 449. Papā Leone Imper. The- odosio Juniore.	Circiter 128.	Absolutus est Euihy- ches, & eius hæresis confirmata. Leonis Legati fugati, & S. Flavianus Episc. Con- stantinop. occisus.
V. CONSTANTINO- POLITANUM sub Leone Isaurico.	An. 730. Papā Constantino, Im- per. dicto Leone Isaurico.	Plerique fuerunt Lai- ci.	Actum est contra Chri- sti, Sanctorumque Imagines.
VI. CONSTAN- TINOPOLITANUM sub Constantino Coprônimo.	An. 754. circiter. Papā Stephano II. vel III.	Circiter 338.	Desinitum est, Christi, Sanctorumque Imagi- nes omnino abolendas esse.
VII. PISANUM. non illud, quod in- fra dubium esse pronuntiabimus.	An. 1510 circiter. Papā Julio II. Imp. Maximiliano I.	Patrum numerum non reperi.	Congregatum est ab Imperatore, & Rege Gallia, & aliquot Cardinalibus contra Julium II. sed mox reprobatur in Conci- lio Laterano V. sub eodem Julio II. & Leo- ne X.

Concilia Generalia , partim Legitima,
partim Illegitima.

Locus.	Tempus.	Patres.	Acta.
I. SARDICENSE, appendix Conc. Nicæani I.	An. 351. Papâ Juliano I. Imper. Constantio Ariano.	300. Occidentales, 76. Orientales,	Occidentales confirmarunt fidem Catholicam, Orientales stabant pro Ariana hæresi. Horum acta rejecta sunt.
II. SIRMIENSE.	An. 356. Papâ Liberio. Imper. Constantio eodem.	Non reperi numerum Patrum.	Editæ sunt dua formula fidei inter se dissentientes, una Catholica, altera blasphemica. Damnata est hæresis Pharisæi, quæ damnatio ab Ecclesia recepta est.
III. QUINISEXTUM, Constantino-poli in Palatio Trullo habitum, unde ejus Canones dicuntur Trulliani.	An. 692. circiter. Papâ Sergio. Imper. Justiniano II. seu Juniore.	211. Papa nec per se, nec per suos Legatos præsedio, illudque statim reprobavit.	Canones 102. adjecti sunt Synodo V. & VI. Generalibus, & ideo appellatur Quinisextum (nam sexta Synodus omnino nullos edidit Canones) ex quibus aliqui tantum postea recepti sunt.

IV. FRAN-

Locus.	Tempus.	Patres.	Acta.
IV. FRANCOFORDIENSE, vix mereitur appellari Generale. cum nulli Episcoporum, tum non Orientales inter. fuerint.	An. 794. Papá Adriano I. Carolo M. Rege Francorum, tum non dum Imperatore.	300. Legatis Papae presidentibus.	Approbatum, & confirmatum quoad eam partem, in qua definitur, Christum esse Filium Dei Naturalem, & non tantum Adoptivum: reprobatur, quatenus ex errore damnat Synodum VII.
V. CONSTANTINENSE, Constantia ad Lacum Bodamicum habitum.	Inchoatum anno 1414. Papá Joanne XXIII. Imper. Sigismundo, finitum 1418 sub Martino V.	Episcopi fere 300. Minores Pralati fere 700.	Ablatum est schisma & depositis tribus Antipapae electus est Martinus V. Damianus Wicleff, & Huss, posterior etiam vivus combustus. Approbatum a Martino V. excepta Sess. IV. & V. qua Papam subjiciunt Concilio.
VI. BASILEENSE, inchoatum Basilea ad Rhenum, & absolutum Lacum Genevensem.	Inchoatum 1431. Papá Eugen. IV. Finitum 1449. sub Nicolao V.	Numerum Patrum non reperi. presidentibus, sed ad tempus tantum, Legat. Pont.	Elegit Pseudo-Pontificem Amadeum Ducem Sabaudia, qui ductus est Folix V. Nihil in eo approbatum, nisi quedam circa Benefic. Ecclesiastica.
VII. PISANUM, in Italia habitum: de quo dubitum est, an sit legitimum, vel non.	An 1409. Gregorio XII. & Benedicto XIII. pro Papa vero se gerentibus.	Episcopi 180. Minores Pralati 900.	Deposuit Gregorium XII. & Benedictum XIII. & elegit Alexandrum V. schisma tamen non sustulit, sed auxit.

8. Dico 2. Concilium Generale legitimum est infallibile in definiendis fidei articulis, & faciendis morum decretis. Pro recta intelligentia assertionis adverte 1. non asserti à nobis, tale Concilium esse infallibile quoad omnia illius verba & facta, aut omnia esse fide Divina credibilia, sed ea tantum, in quibus est sententia Concilij definitiva. Unde infallibile non est quoad rationes & argumenta, quibus Concilium probat suas definitiones, quia Definitiones non nituntur illis argumentis humanis, sed inspiratione Divina, quæ quidem postulat humanos discursus, sed solum ut dispositionem præviã. Item infallibile non est quoad decisiones personam particularem spectantes, aut circa quaestiones facti, saltem particularis, non habentis necessariam connexionem cum quaestione juris, aut aliquo fidei articulo aliunde satis revelato; quia error circa personam aut factum particulare, v. g. hunc hominem esse excommunicatum, aut docuisse hæresim &c. non affert grave incommodum Ecclesiæ, nec totius Ecclesiæ interest; quare nec Ecclesiæ hujusmodi veritatem definire intendit. Adverte 2. tantum eatenus asserti infallibilitatem Concilij in *Decretis Morum*, quatenus ea, quæ præcipit, certò honesta, & ea, quæ prohibet, certò inhonesta & mala esse necesse est. Seu infallibile tantum est quoad *substantiam*, ita ut consilium vel præcipere malum, & dissuadere vel prohibere bonum nequeat. Siquidem quoad *modum & circumstantias* errorem contingere non reuignat, v. g. per nimiam multitudinem aut arduitatem Legum, vel

casu, quo propter certas circumstantias in aliquo loco vel tempore &c. leges non sunt utiles Communitati. Et hinc etiam leges optimæ possunt iterum abrogari mutatis circumstantijs; sicut abrogata est lex de suffocatis & sanguine non comedendis lata in Concilio Apostolorum Act. 15.

Probatur nunc assertio 1. Tota Ecclesiæ Christi errare non potest: sed erraret, si Concilium Universale in fidei & morum decretis posset errare; quia Concilium Universale representat totam Ecclesiã, & utique, si Doctores & Pastores in Concilio congregati errare contingeret, fideles & oves omnes errare necesse foret, cum oves teneantur sequi suos Pastores, & fideles suos Præpositos. M. prob. Si posset errare tota Ecclesiæ, tunc nulla posset elici fides Divina, & certa, imò nec de ipsa Scripturæ S. existentia, integritate, & sensu, adeoque de nullo prorsus articulo fidei haberemus infallibilem certitudinem; unde enim? Atque sic tolleretur ex Mundo omnis fides. Deinde vana & nulla esset promissio Christi, dum dixit: *portæ inferi non prævalent adversus Ecclesiã*. Mat. 16. Et Paulus falsò Ecclesiã appellasset *columnam & firmamentum Veritatis* 1. Tim. 2. Confirmatur. Non est major auctoritas in Ecclesiã, quam Concilium Generale cum suo Capite unitum: ergo si datur in Ecclesiã auctoritas aliqua infallibilis, illa est penes Concilium Generale, quod representativè est tota Ecclesiã, si cum Capite sit unitum.

Prob. 2. Concilium Apostolorum Act. 15. propter assistentiam Spiritus S. erat

erat infallibile; quia dixerunt: *visum est Spiritui S. & nobis*; ergo & alia Concilia Generalia erunt infallibilia propter eandem assistentiam Spiritus S. quippe assistentia Spiritus S. non minus est necessaria cæteris Concilijs, ne his errantibus tota Ecclesia in errorem prolabatur: nec minus est promissa Apostolorum Successoribus Jo. 16. v. 13. *cum autem venerit ille Spiritus veritatis, docebit vos omnem veritatem.*

9. Dico 3. Penes Concilium Generale est etiam suprema potestas ferendi Leges, totum Orbem Christianum obligantes. Probatur. penes Ecclesiam est potestas *solvendi & ligandi* Mat.

16. & 18. *Qui Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut Ethnicus & Publicanus.* rursus Mat. 18. Et Paulus jubet Hebr. 13. *Obedite Præpositis vestris.* &c. Ergo penes fideles est obligatio obediendi, & audiendi Ecclesiam; ergo hoc ipso penes Ecclesiam est potestas obligandi omnes fideles. Atqui Concilium Generale saltem repræsentative est tota Ecclesia: ergo. Confirmatur. Exigit bonum publicum, ut detur aliqua suprema auctoritas in quacunque republica, habens potestatem ferendi Leges, & obligandi omnes: atqui major auctoritas in Ecclesia non datur, quam Concilij Generalis: ergo.

Solvuntur Objectiones.

10. Ob. 1. Incertum est, utrum hactenus ullum Concilium fuerit legitimum: ergo. A. prob. 1. Incertum est, an illi, qui convenerunt, Episcopi fuerint veri Episcopi, scilicet verè baptizati, legitime ordinati &c. atqui nisi veri Episcopi conveniant, Concilium non est legitimum: ergo. Idem argumentum pugnat contra Papam, Concilio præfidentem. 2. Incertum est, utrum congregati Episcopi quæstiones decidendas ritè examinaverint, sententiam liberè & sine vi dixerint &c. 3. Aliunde non constat, aliqua Concilia hactenus fuisse legitima, quam ex Historijs Humanis, & communi fama: sed ab istis possumus falli: ergo.

R. N. A. Ad probationem 1. & 2. dico, saltem sub disjunctione certum

esse, Deum non posse permittere, ut Episcopi in Concilio congregati omnes, vel potiores, non sint baptizati, legitime ordinati &c. ut sententiam suam temerè, vel coactè dicant circa res fidei, ut Pontifex, qui Concilio præfidet, vel illud approbat, non sit verus Pontifex, sed putativus tantum: vel, si hæc permittere fortassis posset Deus, eum tamen teneri ejusmodi Pontificem & Episcopos, putativos solum, aut temerè, vel coactè sententiam ferentes, ita dirigere, ut circa fidei & morum decreta errare non possent: vel saltem teneri efficere, ut Ecclesie constaret, Papam aut Episcopos esse tantum putativos, aut eos dixisse sententiam temerè, vel coactè. Ratio est, quia alias in errorem incideret tota Ecclesia, quod fieri certo

repugnat. Ad 3. Illis, qui vivunt, quando celebratur Concilium, potest ejus legitimitas constare evidenter, saltem evidentiâ morali: posteris verò constar ex traditione, historijs, & fama communi, quæ pariunt evidentem credibilitatem, & fundare possunt fidem certissimam (saltem quoad dogmata fidei & morum decreta in Concilio facta) nam historia, & fama, ac similia credibilitatis motiva, licet appareant esse præcisè humana, tamen assumuntur à Deo, & fiunt ipsa locutio Divina passiva partialis, vel saltem applicant certissimè Veracitatem Divinam. Si post habitum Concilium definiatur, hoc vel illud Concilium fuisse legitime celebratum, tum accedit specialis certitudo Metaphysica quoad nos.

Dein adverto, à Calvinistis & Lutheranis non posse in dubium vocari omnia Concilia, si velint insistere Majorum suorum vestigijs; siquidem hi prima & antiqua Concilia, nominatim Nicænum I. Constantinopolitanum I. Ephesinum I. & Chalcedonense, ac eorum decreta admittunt & amplectuntur, ut passim in ipsorum libris videre est, imò & Symbolis: Confessio Calvinistarum Gallica facta à Beza, in Latinum fideliter versa à Francisco Feuardentio Ord. Minor. Reg. Observ. art. 6. sic dicit: *admittimus, quod determinatum fuit per Antiqua Concilia, & detestamur omnes sectas & hæreses, quæ rejectæ fuerunt per sanctos Doctores, ut per sanctum Helarium, sanctum Athanasium, sanctum Ambrosium, sanctum Cyrillum, Calvinus & Beza nominatim admittere scribuntur*

Nicænum, Constantinopolitanum, Ephesinum, Chalcedonense. Confessio Augustana Lutheranorum citat ipsum Concilium Nicænum, & varias hæreses damnatas rejicit, ab antiquis Concilijs, præsertim citatis quatuor, damnatas & rejectas, quas ex nullo alio capite potuit cognoscere certò ac infallibiliter, nisi ex auctoritate antiquorum Conciliorum: consequenter debet his Concilijs infallibilem auctoritatem adstruere, cum eorum amplectatur doctrinam tanquam doctrinam fidei. *Concilijs primis subscribimus manu & corde*, ait Hottingerus in *Biblicher Prob der Zürcherischen Catechismi* p. 1. c. 3. mihi fol. 137. Conspirant plerique omnes, cum serè omnes fateantur, saltem per aliquot sæcula puritatem orthodoxæ doctrinæ in rebus fidei persistisse in Ecclesia Romana: quamquam minime conveniant de tempore, quo illa puritas doctrinæ desierit. Nam Bullingerus adversus Brenz. c. 7. p. 1. desisse putat primum post 6: vel plura sæcula, Beatingerus Opusc. de Sect. p. 27. Ital. vers. post quatuor sæcula, Hottingerus in ep. dedic. Operis *der Weegweiser* dicti post tria &c. &c.

Opponunt Lutherani contra recentiora Concilia, præsertim contra Tridentinum, & has condiciones ad legitimum Concilium requirunt. 1. Si ex sola Scriptura, & non ex Traditionibus feratur sententia. 2. Si decisio fiat non secundum pluralitatem suffragiorum, sed secundum Regulam Verbi Divini. 3. Si Papa prius absolverit omnes Prælatos juramento fidelitatis. 4. Si Papa neque judicet, neque præsit in Conci-

Concilio, quia est altera pars. R. has conditiones esse proflus ineptas, iniquas, nec in Scriptura Sacra nec in sana ratione fundatas. Repugnant præterea antiquæ praxi Ecclesiæ, & Concilij, quæ ab ipsis Adversarijs habentur pro legitimis. Concilia enim prima non ex sola Scriptura tulere sententiam v. g. baptizatos ab hæreticis non esse rebaptizandos, baptizandos esse parvulos, Deum esse trinum in Personis, in Christo duas Naturas, non verò duas reperiri Personas &c. quæ in Scripturis vel non sunt comprehensa, vel saltem clarè non definita. Dein in Concilijs non deciduntur ea, quæ in Scripturis jam clarè sunt comprehensa, sed quæ in ijs sunt dubia, vel omnino non comprehensa; quomodo ergo ex solis Scripturis ferenda erit sententia? Adde, quòd de ipsa Scriptura non satis constat, nisi ex Traditionibus, & quòd Traditiones recipiendis esse definiiverit Concilium Nicanum II. Prima igitur conditio proflus inepta est, imò & altera; nam ex pluralitate suffragiorum desumi debet, quid Verbo Divino (scripto vel non scripto) conforme sit, quid difforme: & id in antiquis Concilijs semper observatum est, & pronuntiatum secundùm pluralitatem suffragiorum. Tertia manifestè est iniqua; cum Papa sit legitimus Superior, cui Jure Divino, Naturali, & Humano inferiores tam diu debent obedientiam, quàm diu legitime non deponitur. Quare pariter est contra Jus Papæ, qui est Pater Patrum, & Jure Divino supremus Judex; item est contra praxim antiquorum Conciliorum omnium.

R. P. Pichler Theol. Polemica,

Neque Rex in Politicis ullo modo arceri potest à judicando & præsidendo Comitibus, quamdiu est Rex, licet tantùm Jure Humano habeat Regiam potestatem, Multò minus arceri poterit summus Pontifex, qui supremam potestatem habet Jure Divino, & immediatè à Christo.

Ob. 2. Si Concilia Generalia non sunt legitima, nisi accedat consensus Papæ, vel præsentis, vel saltem postea approbantis, tunc solus Papa potest refragari judicijs omnium aliorum Episcoporum, & ipse contra omnes aliquid definire: sed hoc dici non potest, quia arroganter suam judicium anteponeret tot sapientissimorum virorum communi sensui, & ipse temerè definirer: temerè autem definiens utique non habet assistentiam Divinam: ergo non requiritur consensus Papæ vel præsentis vel saltem approbantis Concilium, ejusque Decreta.

R. iterum cum disjunctione, vel Divinam Providentiam nunquam posse permittere, ut Pontifex adversetur omnibus in Concilio congregatis, & contra omnes intendat aliquid definire: vel si hoc permetteret, debere Pontificem ita dirigere, ut saltem privatim consuleret multos viros sapientes, implorato etiam Divini Spiritus afflatu (si enim hæc præstaret privatim, non procederet temerè) vel, si etià permetteret sine ejusmodi consultatione privata eum aliquid definire contra omnes, tunc quæro; vel certò constaret Ecclesiæ, Papam ita temerè procedere, vel non constaret; si certò constaret, Papæ sententia esset nullius roboris, cum

Bbb

te-

temerè (& quidem notoriè) definiendi nec Deus assistat, nec Ecclesia ei parere teneatur: si verò non constaret, tunc teneretur Deus in ejusmodi circumstantijs (quæ quidem nunquam factæ sunt, nec fieri, imò probabiliter repugnant) suâ assistentiâ reddere infallibilem in nostra sententiâ, qui defendimus, Papam esse supra Concilium. In contraria autem sententiâ Deus teneretur infallibiles reddere cæteros Patres in Concilio congregatos. Notetur bene hæc responsio, qua dicimus, Deum vel non posse permittere, ut Pontifex temerè, contra omnes Concilij Patres, & sine prævia saltem privata deliberatione aliquid definiat: vel, si possit, hoc permittere, debere ei ita assistere etiam temerè definiendi, ut non erret: vel saltem debere manifestare, quòd Pontifex temerè procedat, siquidem hæc responsio viam ocludit excipiendi contra Pontificum & Conciliorum definitiones eo prætextu, quòd non cerò constet, an factæ sint modo debito, an verò temerè & inconsultò. Atque sub hac disjunctione propositio est certissima.

12. Ob. 3. Si Concilia Generalia, cum Capite unita, sunt infallibilia, tunc possunt facere novos fidei articulos: sed hoc est nimium; quia possent multiplicare articulos fidei ad libitum: ergo. R. T. A. N. Mi. Quia Spiritus S. non minus est infallibilis assistendo Concilij & Papæ, quàm assistendo sjs, qui scripserunt sacra Biblia, scilicet Prophetis & Apostolis. Nec propterea in eorum potestate est temerè & pro libi-
ca cadere novos articulos, sed solum

quando oritur dubium & controversia, gravisque causa exigit. Cæterum dixi *transcat Ma.* Aliqui enim non im- probabiliter dicunt, per Concilia & Papam non tam revelari novos articulos fidei, quàm proponi & declarari jam revelatos generalius, & in Scripturis atque Traditionibus antea latentes. Id verum est, Ecclesiam nunc non amplius regi novis revelationibus quoad substantiam præcipuorum fidei articulorum.

Ob. 4. Ab actu ad potentiam est bona argumentatio: sed actu jam errarunt multa Concilia, etiam cum Pontifice conjuncta: ergo. Mi. prob. ab inductione. R. N. m. & quia nullum exemplum adducitur, etiam tantum generaliter respondeo, & novem puncta bene notanda adduco, ex quibus semper unum vel alterum quadrabit ad objectiones, quibus errasse Concilia contenditur, facile dissolvendas. Igitur 1. vel Concilia, quæ allegantur & dicuntur errasse, non sunt Generalia. 2. vel si Generalia, non fuerunt legitima, aut approbata. 3. vel approbata quidem, sed solum ex parte, & non secundum ea, in quibus est error. 4. vel quod adducitur, non est sententia Concilij, sed tantum alicujus Patris, quæ refertur in Concilio. 5. vel sunt argumenta tantum & probationes prævia. 6. vel tantum est questio facti, non Juris, & quidem facti particularis nullam habentis connexionem cum articulis fidei & questione Juris. 7. vel tantum est error in decretis morum quoad *circumstantias* loci, temporis, personarum &c. Atque in his posse
con-

contingere errorem, non negamus, quia contingit sine præjudicio infallibilitatis Ecclesie circa *res fidei & morum*. An verò hæc in uno vel altero ex dictis contigerit error, præsciudimus, cum examinare non permittat præstituta nobis brevitatis. 8. vel verba Concilij à pervertis malevolè trahuntur in alienum sensum. 9. vel denique omnino depravantur, aut perperam citantur,

ut sit ab hæreticis, qui sine fraude & mendacijs rem suam tueri nequeunt. Atque ex his novem responsum fontibus semper unus aut alter quadrabit ad solvendas objectiones. Adde, quòd contra hæreticos, aliunde quam ex Scriptura contra nos argumenta petentes, excipere possumus: nihil enim juxta ipsos firmum est, nisi SS. Litteris expressum, aut inde clarè deductum.

§. II.

An Papa sit supra Concilium?

Sciendum 1. Statum questionis versari in hoc: utrum Papa *solus* (sine Concilio sumptus) sit majoris auctoritatis, potestatis, & infallibilitatis, quam sit Concilium *solum* (sine Papa præsentente, vel consentiente, spectatum) ita ut penes Papam sit dirigere, corrigere, approbare, vel reprobare Concilium & ejus acta; an vicissim penes Concilium (cum Capite non unitum) sit judicare, corrigere, & si videatur, etiam punire & deponere Papam. Nam Concilium, cum Papa conjunctum, esse majus quid extensivè, nemo negat. 2. Sermonem esse de Papa certo, & non notoriè hæretico; si enim Papa esset dubius, aut notoriè & contumaciter hæreticus, eum à Concilio judicari, & etiam ministerialiter depòni posse, nemo inficias ibit, cum Ecclesia vel maximè intersit, sibi posse providere de Capite certo, indubitato, & legitimo. 3. Quamvis hæc questio non solum cum hæreticis, sed etiam cum

quibusdam Catholicis (paucis tamen, & serè solis Gallis, quorum etiam plerique mali citantur, tum quia solum loquuntur de Pontifice dubio, tempore schismatis, tum quia variè videntur sentire, tum quia Propositiones Parisienses, in præjudicium Romani Pontificis factæ anno 1682. sub Innoc. XI. iterum revocatae sunt (approbante Rege, laudatissimo Catholica Religionis Zelatore) à Clero & Episcopis Gallie post aliquot annos sub Innocentio XII. Ut adeò præter Maymburgum & Dupinum, aliosque intempestivos Scriptores, qui post editas Propositiones Parisienses ante earum revocationem scripserunt, moderno tempore vix alios reperias ingens tamen inter utrosque adversarios discrimen esse: nam Catholici Adversarij fatentur, Papam esse Christi Vicarium, Petri Successorem in Primatu (scilicet honoris & præminentie) Jure Divino, & esse Caput Ecclesie, & omnium Episcoporum, sed scorsim,

R. P. Pichler Theol. Polemica.

Bbb 2 non